

ת"פ 38574/12/18 - מדינת ישראל נגד מוטי מנשרוב, מרדכי בוחבוט, אבי קורן, ניקיטה ליברמן, בן סבג, אסף יוסף

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 38574-12-18 מדינת ישראל נ' מנשרוב ואח'

לפני בעניין:	כבוד השופטת חנה מרים לומפ מדינת ישראל
המאשימה	באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים (פלילי) על ידי ב"כ עו"ד בני ליבסקינד נגד 1. מוטי מנשרוב (עניינו הסתיים) 2. מרדכי בוחבוט (עניינו הסתיים) 3. אבי קורן על ידי ב"כ עו"ד איתן להמן 4. ניקיטה ליברמן (עניינו הסתיים) 5. בן סבג על ידי עו"ד דניאל וייס 6. אסף יוסף (עניינו הסתיים)
הנאשמים	

גזר דין בעניינם של נאשמים 3 ו-5

רקע

1. הנאשמים הורשעו על פי הודאתם לאחר שחזרו בהם מכפירתם, במסגרת הסדר טיעון בכתב אישום מתוקן, בעבירה של גידול סם מסוכן לפי סעיף 6 לפקודת הסמים המסוכנים (נוסח חדש) התשל"ג-1973 (להלן: **הפקודה**). נאשם 3 הורשע גם בעבירה של החזקת חצרים לפי סעיף 9(א) לפקודה.
2. במסגרת הסדר הטיעון לא הייתה הסכמה בין הצדדים לעניין העונש. הוסכם, כי הטיעונים לעונש יישמעו באופן חופשי לאחר קבלת תסקיר שירות המבחן בעניינם. ב"כ הנאשמים אף ביקשו לקבל חוות דעת הממונה על עבודות השירות. ב"כ המאשימה התנגד לכך משום שעמדת המאשימה ביחס לעונש בעבירות אלה היא למאסר בפועל, בדומה לעונש שהושת על נאשם 6. לאחר ששמעתי את טענות הצדדים, נעתרתי לבקשת ב"כ הנאשמים והורתי לממונה על עבודות השירות להכין חוות דעת בעניינם על מנת שהתמונה תהא שלמה בבוא בית המשפט לגזור את דינם, תוך הבהרה שאין בכך משום הבעת עמדה אשר לעונש שייגזר עליהם בסופו של דבר.
3. יצוין, כי עניינם של ארבעת הנאשמים האחרים הוכרע, והם הורשעו במסגרת הסדר טיעון בעבירות על פי פקודת הסמים המסוכנים, כל אחד בהתאם לחלקו בביצוע העבירות. על נאשמים 1, 2 ו-4 הוטלו עונשי מאסר במסגרת הסדר טיעון סגור, ועל נאשם 6 הושת עונש של מאסר לאחר שהצדדים טענו לעונש באופן חופשי.
4. מעובדות החלק הכללי לכתב האישום המתוקן עולה, כי הנאשמים 1 ו-2 הם תושבי בית שמש. מספר חודשים

עובר לחודש נובמבר 2018 ובמהלכו, במועד שאינו ידוע במדויק למאשימה, ניהל נאשם 1, בשיתוף הנאשמים 3-6 ובסיוע של נאשם 2, מספר מעבדות לגידול סם מסוכן מסוג קנבוס ברחבי הארץ, זאת לצורך סחר בסם והפקת רווחים, הכל כפי שיפורט להלן.

5. מעובדות האישום הראשון לכתב האישום המתוקן עולה, כי בתקופה הרלוונטית לכתב האישום, במועד שאינו ידוע במדויק למאשימה, ניהל נאשם 1 יחד עם נאשמים 3 ו-4 ואחר (להלן: "האחר") מעבדה לגידול סם מסוכן מסוג קנבוס (להלן: "הסם") בדירה המצויה במתחם מגודר ברחוב הנרקיס ביבניאל (להלן: "מעבדה 1"). הנאשמים 1, 3, 4 והאחר עשו כן במטרה להפיק רווח מגידולו. במהלך התקופה הרלוונטית, רכשו הנאשמים 1, 3, 4 והאחר והחזיקו במעבדה 1 ציוד רב לצורך גידול, ייצור, הפקת והכנת סם, לרבות מנורות חשמל, תערובות גידול מקצועיות, אדניות, מיכלי מים, רשתות ייבוש, מערכות אוורור ומזגנים. כמו כן, שתלו הנאשמים 1, 3 ו-4 והאחר במעבדה 1 עשרות שתילים של סם מסוכן מסוג קנבוס בעציצים (להלן: "השתילים") וגידלו אותם במהלך התקופה הרלוונטית. בהתאם לחלוקת העבודה ביניהם, נאשמים 3, 4 והאחר דאגו לטיפול שוטף בשתילים ולתפעול המעבדה 1 בהתאם להנחיות שקיבלו מנאשם 1, בעוד נאשם 1 שימש כ"מנהל על" של המעבדה. במסגרת זו, בהזדמנויות רבות שונות, הורה הנאשם 1 לנאשמים 3 ו-4 ולאחר כיצד לתפעל את המעבדה 1, כיצד לדאוג לגידול השתילים ולתנאי הגידול המיטביים, כיצד להפיק את הסם ולהכין אותו למכירה. כן הנחה הנאשם 1 לנאשמים 3-4 והאחר איזה ציוד יש לרכוש לצורך גידול והפקת הסם.

6. במהלך התקופה הרלוונטית לכתב האישום, במועדים שאינם ידועים למאשימה, הגיעו הנאשמים 1, 3, 4 והאחר למעבדה 1, במספר הזדמנויות לצורך טיפול בשתילים והכנת הסם. ביום 19.11.18 שוחח נאשם 2 עם נאשם 1 ואמר לו כי יש אדם, שזהותו אינה ידועה למאשימה (להלן: "הקונה"), הרוצה לרכוש סם מסוג קנבוס בסכום של ₪ 40,000. בעקבות כך הורה הנאשם 1 לנאשם 3 ולאחר להכין 1.300 ק"ג סם לצורך מכירתו (להלן: "העסקה"). נאשם 3 הכין את הסם לצורך העסקה יחד עם האחר ולצורך כך השתמש בסם שהופק על ידי נאשם 1, נאשם 3 והאחר (להלן: "הסם לעסקה"). נאשם 2 סיכם את פרטי העסקה יחד עם הקונה, כמפורט לעיל, וזאת לאחר מספר שיחות תיאום עם נאשם 1. במסגרת זו סיכמו הנאשמים 1 ו-2 כי הנאשם 2 יקבל סכום כסף בגין חלקו בעסקה.

7. בהתאם לפרטי העסקה שסוכמו, בסביבות השעה 22:30, הגיעו הנאשם 4 יחד עם נוסף (כך במקור ח.מ.ל.) למעבדה 1 ברכב מסוג טויוטה קורולה (להלן: "רכב הטויוטה"). הנאשם 4 והנוסף נכנסו לשטח מתחם המעבדה 1 ולאחר כעשר דקות יצאו כשהנוסף אחוז בקרטון שבתוכו הסם לעסקה במשקל של 1.15 ק"ג (להלן: "הקרטון"). הנוסף הניח את הקרטון במושב האחורי של רכב הטויוטה ונכנס לרכב יחד עם נאשם 4. בהתאם להוראת הנאשם 1 לנאשם 4, החלו הנאשם 4 והנוסף בניסעה לכיוון העיר חדרה על מנת לפגוש את נאשם 2 לצורך ביצוע העסקה. בסביבות השעה 23:00, עת היו הנאשם 4 והנוסף בדרכם למקום המפגש לצורך מסירת הסם לידי הנאשם 2, בהתאם להוראות שקיבל נאשם 4 מהנאשמים 1 ו-2, נעצרו הנאשם 4 והנוסף על ידי כוחות המשטרה בצומת הרחובות הנשיא ורחוב הגיבורים בחדרה.

8. ביום 20.11.18, במסגרת פשיטה של המשטרה על המעבדה 1 נתפסו במקום 200 עציצי קנבוס בשלבי גידול שונים. סך כל משקל הקנבוס אשר נתפס במעבדה הוא 70 ק"ג. במעשיהם אלה, גידלו, ייצרו, הפיקו והכינו הנאשמים 1, 3 ו-4 סם מסוכן מסוג קנבוס, החזיקו בחצרים לשם הכנת סם מסוכן מסוג קנבוס ללא היתר. כמו כן, ניסו הנאשמים 1 ו-4 לסחור בסם מסוכן ללא היתר ונאשם 2 ניסה לתווך בניסיונם.

9. מעובדות האישום השני בכתב האישום המתוקן עולה, כי בתקופה הרלוונטית לכתב האישום, במועד שאינו ידוע במדויק למאשימה, ניהל נאשם 1 יחד עם נאשם 5 מעבדה לגידול סם מסוכן מסוג קנבוס (להלן: "הסם") המצוי ברחוב השומר 27 בעפולה (להלן: "מעבדה 2"). נאשמים 1 ו-5 עשו כן במטרה להפיק רווח מגידולו. במהלך התקופה הרלוונטית, רכשו והחזיקו נאשמים 1 ו-5 במעבדה 2 ציוד לצורך גידול, ייצור, הפקת והכנת סם, לרבות מנורות ומערכות חשמל, אדניות, מיכלי מים וצינורות, חומרי דישון, מערכות אוורור ומזגנים. נאשמים 1 ו-5 שתלו במעבדה 2 עשרות שתילים של קנאבוס בעציצים (להלן: "השתילים") וגידלו אותם במהלך התקופה הרלוונטית. בהתאם לחלוקת העבודה ביניהם, נאשם 5 דאג לטיפול שוטף בשתילים ולתפעול המעבדה 2 בהתאם להנחיות שקיבל מנאשם 1, בעוד נאשם 1 שימש כ"מנהל על" של המעבדה 2. במסגרת זו, הורה נאשם 1 לנאשם 5 כיצד לתפעל את המעבדה 2, כיצד לדאוג לגידול השתילים ולתנאי הגידול המיטביים, כיצד יש להכין את הסם למכירה ואיזה ציוד יש לרכוש לצורך גידול והפקת הסם. כמו כן שילם נאשם 1 את חשבונות החשמל של מעבדה 2. בנוסף, במספר הזדמנויות, במועדים שאינם ידועים למאשימה, הגיע נאשם 1 למעבדה 2 לשם בדיקת השתילים, טיפול בהם ובעבודה השוטפת במעבדה ובקרה על עבודת הנאשם 5.

10. ביום 14.11.18, בעקבות פניה מצד נאשם 1 לנאשם 2, העביר נאשם 2 לנאשם 5 מזגן, מדחס למזגן ומיכל פלסטיק שמשמשים לגידול הסם במעבדה 2 (להלן: "הציוד"). נאשם 2 עשה כן ביודעו כי מדובר בציוד שנועד לשמש גידול סם במעבדה. לצורך כך, הגיע נאשם 2 ברכבו מסוג רנו ל.ר. 88-023-31 (להלן: "רכב הרנו") לרחוב קרשטיין בעפולה (להלן: "הרחוב"), שם פגש בנאשם 5 שהגיע גם הוא לרחוב ברכבו מסוג פיאט ל.ר. 5391760 (להלן: "רכב הפיאט"). נאשם 2 ונאשם 5 העבירו את הציוד מתא המטען של רכב הרנו, לתא המטען של רכב הפיאט. נאשם 5 נסע ברכבו למעבדה 2 והכניס את הציוד למעבדה 2. ביום 28.11.18, במסגרת פשיטה של המשטרה על המעבדה, נתפסו 95 עציצי קנבוס בשלבי גידול שונים. סך כל משקל הקנבוס אשר נתפס במעבדה הינו 9.74 ק"ג.

11. במעשיהם אלה, גידלו, ייצרו, הפיקו והכינו הנאשמים 1 ו-5 סם מסוכן מסוג קנבוס, וגם החזיקו בחצרים לשם הכנת סם מסוכן מסוג קנבוס ללא היתר. כמו כן החזיקו הנאשמים 1 ו-5 בסם מסוג קנבוס שלא לצריכה עצמית והיו ברשותם כלים המשמשים להכנת סם מסוכן או לצריכתו שלא בהיתר. כמו כן סייע הנאשם 2 לגידול, ייצור, הפקת והכנת סם מסוכן מסוג קנבוס ללא היתר.

12. מעובדות האישום השלישי לכתב האישום המתוקן עולה, כי בתקופה הרלוונטית לכתב האישום, במועד שאינו ידוע במדויק למאשימה, ניהל נאשם 1 יחד עם נאשם 6 מעבדה לגידול סם מסוכן מסוג קנבוס (להלן: "הסם") בדירה ברחוב יואל הנביא 3 באשדוד (להלן: "מעבדה 3"). הנאשמים 1 ו-6 עשו כן במטרה להפיק רווח מגידולו. במהלך התקופה הרלבנטית, רכשו והחזיקו הנאשמים 1 ו-6 במעבדה 3 ציוד לצורך גידול, ייצור, הפקת והכנת הסם, לרבות מנורות ומערכות חשמל, אדניות, מיכלי מים וצינורות, חומרי דישון, רשתות יבוש, משאבת מים, מערכות אוורור ומזגנים. נאשמים 1 ו-6 שתלו במעבדה 3 עשרות שתילים של קנבוס בעציצים (להלן: "השתילים") וגידלו אותם במהלך התקופה הרלוונטית.

13. בהתאם לחלוקת העבודה ביניהם, נאשם 6 דאג לטיפול שוטף בשתילים ולתפעול המעבדה 3, בהתאם להנחיות שקיבל מנאשם 1, בעוד שנאשם 1 שימש כ"מנהל על" של המעבדה. במסגרת זו הורה נאשם 1 לנאשם 6 כיצד לתפעל את המעבדה 3, כיצד לדאוג לגידול השתילים ולתנאי הגידול המיטביים, כיצד יש להכין

את הסם לצורך הפקת רווח כספי ממנו ואיזה ציוד יש לרכוש לצורך גידול והפקת הסם. נאשם 6 היה דואג לתפעול השוטף של המעבדה 3, כאשר נאשם 1 הגיע גם הוא למעבדה 3 במספר הזדמנויות לשם בדיקת השתילים, טיפול בהם ובעבודה השוטפת במעבדה ובקרה על עבודת נאשם 6.

14. ביום 28.11.18 במסגרת פשיטה של המשטרה על המעבדה נתפסו 70 שתילי קנבוס בשלבי גידול שונים. סך כל משקל הקנבוס אשר נתפס במעבדה הינו 32 ק"ג. במעשיהם אלה, גידלו, ייצרו, הפיקו והכינו הנאשמים 1 ו-6 סם מסוכן מסוג קנבוס.

15. מחוות דעת הממונה על עבודות השירות מיום 14.11.19 עולה, כי נאשם 3 נמצא מתאים לבצע עבודות שירות במגבלות רפואיות שונות.

16. מחוות דעת הממונה על עבודות שירות מיום 28.11.19 עולה, כי נאשם 5 נמצא מתאים לבצע עבודות שירות.

תסקירי שירות המבחן

נאשם 3

17. מתסקיר שירות המבחן בעניינו של נאשם 3 עולה, כי הוא יליד 1957 גרוש בשנית ואב לשלוש בנות, בגילאי 20-30. הוא מתגורר בטבריה, מצבו הרפואי אינו שפיר, ומפאת צנעת הפרט לא אפרט בעניין זה ואפנה לאמור בסיפא לעמוד הראשון בתסקיר שירות המבחן. הנאשם הוא הצעיר מבין שלושה אחים במשפחת מוצאו ותאר יחסים קרובים עמם, שהתחזקו בעקבות מעצרו בגין העבירות הנדונות. לדבריו, אחותו מסייעת לו כלכלית ומממנת עבורו שכר דירה והוצאות שונות. הוא שיתף, כי טרם מעצרו היה במערכת יחסים מספר שנים ובת זוגו ניתקה עמו קשר בעקבותיו. הוריו אינם בין החיים. לדבריו, טיפל ודאג להוריו, בין היתר, באמו בשנים האחרונות לחייה לאחר שנפצעה בפיגוע טרור והפכה לנכה לפני כעשר שנים.

18. הנאשם סיים 12 שנות לימוד עם בגרות מלאה בפנימייה צבאית. לאחר סיום לימודיו התגייס לצה"ל ושירת בחיל הים. לדבריו, בהמשך חתם קבע ושירת כמפקד ספינה, במשך כשמונה שנים. לאחר השחרור מצבא קבע השתקע באילת והשתלב בעולם העסקים. עסק במקביל בתחום הנדל"ן, בעסקי הביטוח ובמסעדות. מדבריו עלה, כי לאחר מספר שנים כעצמאי ובעקבות מעילה של אחד מעובדיו, איבד את נכסיו ואת כספו וצבר חובות להוצאה לפועל. בהמשך, עבר להתגורר בחיפה והיו בבעלותו עסק של לחצני מצוקה וירחון נדל"ן. הנאשם מסר שלפני כשבע שנים חזר לטבריה ועבר להתגורר עם אמו. שם עבד כיועץ פיתוח עסקי עד לפני כשנתיים וחצי. הוא מסר לפני קצינת המבחן, כי הצליח להתפרנס בכבוד מעסק זה, עד להידרדרות במצבו הבריאותי שפגעה ביכולתו לעבוד, ועל כן נאלץ להתקיים מקצבת הבטחת הכנסה. קצינת המבחן ציינה בהקשר זה, שבתסקיר המעצר מסר דברים שונים ואמר, כי נחל כישלון בעיסוקו כיועץ פיתוח עסקי. לדבריו, הוא עבר הליך של פשיטת רגל, אשר במסגרתו הוא משיב חובות מדי חודש ושהיה אמור להסתיים, אולם בעקבות מעורבותו בעבירות הנדונות סיום התהליך נדחה לעוד מספר חודשים.

19. אשר לביצוע העבירות המיוחסות לו, קצינת המבחן התרשמה, כי הנאשם התקשה לקבל אחריות מלאה לביצוע העבירות, מחפש צידוקים לנסיבות ביצוען וממזער מחומרת מעשיו. ראשית, טען הנאשם כי הוא הכיר רק

את נאשם 4 ולא את יתר הנאשמים, אשר פנה אליו בהצעה, שהדירה שהושכרה לצורך גידול הסמים תהיה על שמו ובתמורה יקבל כסף. שנית טען, כי בתחילה סרב להצעה, אך בהמשך התפתה בעקבות מצבו הכלכלי הירוד. לטענתו, פעל מתוך פיתוי לעשיית כסף קל. שלישית טען, כי במסגרת מעורבותו בעבירות קיבל הנחיות טלפוניות לגידול הסמים והעביר אותן הלאה, לאחרים שלא הכיר בהתאם להנחיות שקיבל. לטענתו, לא היה מעורב ברכישה, בשתילה ובטיפול בשתילי הסם. רביעית טען, כי לא הכין את הסם ואף לא השתמש, כפי שמיוחס לו בסעיף 6 בכתב האישום המתוקן.

20. הנאשם הופנה לשירות המבחן לצורך עריכת תסקיר מעצר בעניינו בגין מעורבותו בעבירות הנדונות. כמו כן, הוא היה נתון בצו פיקוח מעצר של שירות המבחן אשר במסגרתו שולב בקבוצה לעצורי בית למשך חודשיים. מדיווח מנחת הקבוצה עלה, כי הנאשם הגיע בקביעות לקבוצה, שיתף במצבו ובקשייו והצליח להתייחס לעצמו ולתהליך התדרדרותו שקדם למעצר. בהמשך, הנאשם חזר להתגורר בטבריה ושולב בקבוצת עצורי בית בשירות המבחן בטבריה למשך שלושה מפגשים. הוא יצא מהקבוצה לאחר שאושר לו לצאת לעבודה במסעדה. אולם בשל מחלת בעל המסעדה לא החל לעבוד.

21. אשר לגורמי הסיכון לעבריינות והסיכוי לשיקום. קצינת המבחן התרשמה מחד גיסא, מאדם עם יכולות לביטוי וורבלי אשר ניסה להציג עצמו כאדם נורמטיבי שביצוע העבירות הם חריג להתנהלות חייו, אם כי בלט קושי לגעת בחלקים לא מתפקדים בהתנהלותו. כמו כן בלטו סתירות במידע שמסר בנוגע להיסטוריית חייו שמסר לשירות המבחן לעומת המידע שמסר במסגרת חקירת המעצר. כמו כן, לאורך חייו התקשה להתנהל בתפקודו התעסוקתי ונקלע לקשיים כלכליים, תוך התגברות תחושות כישלון וחוסר ערך עצמי. נראה, כי בתקופה שקדמה לביצוע העבירות היה נתון בהליך הידרדרות שאופיין בחיפוש אחר מענה לקשייו השונים שהוביל להגמשת החוק על פי צרכיו, תוך ריכוז בשיקולי רווח. בהתייחסותו לביצוע העבירות, נקט הנאשם במנגנון של רציונליזציה וטשטוש המשמעות של התנהגותו השולית, כל אלה מהווים גורמי סיכון לעבריינות. מאידך גיסא, קצינת המבחן התרשמה, כי ההליך המשפטי והמחירים שמשלם בעקבותיו נתפסים כמרתיעים עבורו, כל אלה מהווים גורמי סיכוי לשיקום.

22. סופו של דבר, מסרה קצינת המבחן, שהנאשם שלל נזקקות טיפולית, הוא אינו מקבל אחריות מלאה על מעשיו ונוטה לטשטושם, לצד קושי במוכנות להרחבת התבוננות פנימית ביקורתית, קצינת המבחן התרשמה כי בשלב זה של חייו הנאשם יתקשה להפיק תועלת מהליך טיפולי במסגרת שירות המבחן. אשר על כן, קצינת המבחן לא באה בהמלצה טיפולית בעניינו. אשר לעונש שיוטל עליו, בהתחשב בגילו ובמצבו הרפואי, קצינת המבחן המליצה לשקול להטיל עליו ענישה מצבת גבול בדמות מאסר לתקופה, שניתן לבחון התאמתו לריצויה בעבודות שירות, לצד מאסר מותנה.

נאשם 5

23. מתסקיר שירות המבחן בעניינו של נאשם 5 עולה, כי הנאשם בן 29, יליד הארץ, רווק, מתגורר עם בת זוג ואב לשלושה ילדים בגילאי שלוש וחצי ועד שמונה מקשר זוגי קודם. מזה כחמש שנים בעל עסק עצמאי בתחום השיפוצים. משפחת מוצאו כוללת זוג הורים גרושים וחמישה ילדים בגילאי 31-19 שנים כאשר הנאשם הוא השני בסדר הלידה. אמו, כבת 50, נשואה בשנית ועובדת כטבחית. אביו, כבן 52, מתגורר מזה כשבע שנים בארה"ב, נשוי בשנית ועוסק בתחום השיפוצים. כאשר היה הנאשם בן 10 שנים התגרשו הוריו. הליך הגירושין נמשך מספר

שנים על רקע מערך יחסים מורכב, מתוח ואלים בין בני הזוג, סכסוכי משמורת ומצוקה כלכלית. לאחר הגירושין, עבר הנאשם להתגורר בבית אביו יחד עם אחיו הבכור, ויתר אחיו נשארו להתגורר עם אמו.

24. הנאשם סיים 9 שנות לימוד בחינוך מיוחד. לדבריו, עבר בין מספר בתי ספר וחזר פעמיים על כיתות ז' ו-ח'. בגיל 12 הוא אובחן כסובל מבעיית קשב וריכוז והיפראקטיביות ונטל ריטלין במשך 5 שנים. עוד תיאר, כי תויג כילד "בעייתי" על ידי גורמי החינוך, על רקע בעיות התנהגות שגילה בבית הספר. הנאשם לא הצליח להשתלב חברתית בבית הספר והתחבר לנוער שוליים. בנערותו היה מעורב בעבירות פליליות וטופל במסגרת שירות מבחן לנוער. הוא עזב את לימודיו בשל קשייו להתמיד במסגרת הלימודית והחל לעבוד עם אביו בתחום השיפוצים. בגיל 18 הוא התגייס לצה"ל שירת שירות צבאי מלא תחילה בתפקיד תומך לחימה ובהמשך כעובד רס"ר. אשר לעבר התעסוקתי, מזה כחמש שנים בעל עסק עצמאי בתחום השיפוצים. לפני כן, עסק בתחום כשכיר ועבד כשלוש שנים כצלם אירועים.

25. הנאשם תיאר, כי לאחר מעצרו החל לחוות התקפי חרדה, בחודש יוני 2019 נפגש עם פסיכיאטר שהמליץ על טיפול רגשי וטיפול תרופתי הרגעי. בהמשך הטיפול הוחלף על ידי רופא פסיכיאטר באזור מגוריו, אך הוא הפסיק את הטיפול התרופתי על דעת עצמו. הנאשם תיאר, כי כיום נמנע משהייה במקומות סגורים וחווה התקפי חרדה באופן יומיומי לצד קשיי שינה.

26. אשר לביצוע העבירה, בהתייחסותו של הנאשם לנסיבות שקדמו לביצוע העבירה, הוא לווה כספים בשוק האפור וצבר חוב כספי גדול אותו התקשה להחזיר על אף מאמציו הרבים. לדבריו, הוא חווה אלימות פיזית מגורמים עבריינים שאיתם הסתבך ולאחר שאיימו על חייו, פנה בתיווך אחיה של בת זוגתו לשעבר לנאשם 1 לצורך הלוואה כספית, אולם הנאשם 1 הציע לו לגדל עמו קנאביס. לדבריו, לא הכיר את נאשם 1 לפני ביצוע העבירה. הנאשם לוקח אחריות מלאה על ביצועה, הוא חש בושה ואכזבה על מעורבותו עם גורמים עברייניים ובחירה בדרך התמודדות לא חוקית בשל המצוקה הכלכלית ותחושת האיום שחווה באותה עת. עוד שיתף, כי במהלך תקופת הגידול פחד מגורמי החוק, אך מפאת תחושות מצוקה וחוסר אונים המשיך בכך. הנאשם מסר, שלאחר מעצרו שיתף לראשונה את אביו אשר לחובו ואביו כיסה את החוב. הנאשם מצר על כך שלא פנה לעזרה קודם לביצוע העבירה, אולם גם כיום הוא מתקשה לשתף את סביבתו אשר למצוקתו הנפשית. הנאשם תיאר, כי הוא נושא תחושת אשמה ואכזבה עמוקה מהתנהלותו ומביע נזקקות טיפולית גבוהה.

27. קצינת המבחן התרשמה, כי הנאשם הבין בדיעבד את חומרת מעשיו ואת השלכותיהם. לדבריו, המעצר וההליך הפלילי הבהירו לו שפעל באופן הרסני, תוך הפעלת שיקול דעת מוטעה במעורבותו עם גורמים עברייניים, בהיותו נתון במצוקה כלכלית ואיום על חייו. נראה כי הוא חרד כיום מתוצאות המשפט המתנהל נגדו ומהאפשרות של ריצוי מאסר מאחורי סורג ובריח.

28. לצד ההליך בתיק העיקרי, כחלק מתנאי שחרורו של נאשם 5 הוטל עליו צו פיקוח מעצרים. הנאשם השתתף בקבוצת עצורי בית במשך כחצי שנה, במהלכה, הנאשם הגיע כנדרש, שמר על כללי השתתפות וביצע בדיקות שתן שהעידו על ניקיון משימוש בחומרים פסיכו אקטיביים. במסגרת הקבוצתית הנאשם גילה בתחילה ריחוק מחברי הקבוצה, אולם בהמשך שיתף בהתמודדות עם קשייו במעצר הבית וקשיים ביחסיו עם בת זוגו וילדיו. הנאשם נעזר בקבוצה כמקום לוונטילציה ושיתוף סביב התמודדותו בתקופת מעצר הבית ומאפייניו ונעזר פחות ביחס לנסיבות מעצרו.

29. אשר להערכת הסיכון לעבריינות והסיכוי לשיקום, מחד גיסא, מדובר בצעיר, עם דימוי עצמי נמוך, אשר גדל במשפחה מורכבת ונחשף לדפוסי תקשורת אלימים וכוחניים. על כן, לאורך תקופה ממושכת חווה תחושות של חוסר אונים ללא מענה לצרכיו הרגשיים ופיתח חוסר אמון בסביבה. הנאשם התחבר לחברה שולית מתוך צורך להשתייכות ופיצוי על תחושת ערך עצמי נמוך, פיתח דפוסי חשיבה נוקשים ודפוסי התנהגות עברייניים כדרך להתמודדות עם מצוקות בחייו, כתוצאה ממצוקה כלכלית ורגשית, תוך תחושת איום על חייו ובהיעדר כלים מתאימים להתמודדות עם מצבים מורכבים הוא פעל בהתאם לנורמות התנהגות עברייניות, כל אלה מהווים גורמי סיכון לעבריינות. מאידך גיסא, קצינת המבחן התרשמה, כי לנאשם כוחות חיוביים אשר סייעו לו לשמור על מסגרת תעסוקתית יציבה ולהימנע ממעורבות בפלילים לאורך זמן החל מהרשעתו האחרונה בשנת 2009 ועד למעורבותו בעבירות דן. עוד קצינת המבחן התרשמה מכך שאחיו הבכור מהווה עבורו דמות מציבת גבול ותומכת בכל הקשור לשיקומו, לצורך ניהול אורח חיים נורמטיבי ושומר חוק. הנאשם מביע חרטה ואכזבה עמוקה על התנהלותו בעת ביצוע העבירות ומגלה תובנות ראשוניות אשר לדפוסיו הבעייתיים ולנזקקות טיפולית לקשייו הרגשיים והתמודדותו עם מצבי סיכון. עוד קצינת המבחן התרשמה מכך, שהנאשם זקוק לטיפול שיאפשר לו להתבונן באופן מעמיק בחלקיו הרגשיים הבלתי מעובדים ובדפוסי התנהגותו הבעייתיים. זאת במטרה לסייע לו לבטא את קשייו הרגשיים ואת צרכיו באופן ישיר ומותאם לצד חיזוק דפוסי חשיבה נורמטיביים והרחבת דרכי התמודדות אדפטיביות עם קשייו הרגשיים. להערכת קצינת המבחן, כל אלה עשויים להפחית משמעותית את הסיכון לביצוע עבירות מסוג זה בעתיד על ידי הנאשם. הנאשם מגלה מוטיבציה גבוהה להשתלב בטיפול מסוג זה בשירות המבחן, כאשר הוא עתיד להשתלב במהלך השנה בקבוצה טיפולית המיועדת לעוברי חוק בעלי מאפיינים דומים לשלו. קצינת המבחן סברה, כי מעצרו כמו גם ההליך הפלילי מהווים עבורו גורם מטלטל ומציב גבול חיצוני. יחד עם זאת, קצינת המבחן התרשמה, כי ללא תהליך טיפולי מעמיק וממושך המותאם לצרכיו, עודנו קיים סיכון סביר להישנות עבירות בעתיד.

30. לפיכך, ומבלי להתעלם מחומרת העבירה שביצע, לנוכח המוטיבציה הגבוהה שמגלה הנאשם לעריכת שינוי בדפוסיו אשר עמדו בבסיס ביצוע העבירה, כמו גם הערכת שירות מבחן שהתערבות טיפולית יש בה כדי להפחית את הסיכון למעורבות החוזרת של הנאשם בפלילים, קצינת המבחן המליצה על העמדתו בפיקוח שירות המבחן למשך 12 חודשים. במהלך תקופה זו צפוי הנאשם להשתלב בטיפול בשירות המבחן במסגרת קבוצה טיפולית לעוברי חוק. לצד זאת, קצינת המבחן סברה, כי ענישה מוחשית ומציבת גבול בדמות מאסר שירוצה בעבודות שירות יש בה כדי לחדד עבור הנאשם את גבולות החוק וחומרת מעשיו. עוד הומלץ, כי אם יושת על הנאשם עונש מאסר בעבודות שירות, יש לבחון את אפשרות שילובו במסגרת שבה יוכל במקביל להמשיך את השתתפותו בקבוצה הטיפולית בשירות המבחן וזאת על מנת שלא לקטוע את הרצף הטיפולי ולא לפגוע באפקטיביות של תהליך שיקומו.

טיעוני הצדדים

31. ב"כ המאשימה טען, שהערכים המוגנים שנפגעו כתוצאה ממעשי הנאשמים הם הגנה על הביטחון הציבורי, בריאותו הפיזית והנפשית כתוצאה משימוש בסמים, הגנה על ההשפעה הממכרת שלהם. הפסיקה גם הכירה בנזק הנלווה מעבירות הסמים, גם מבחינת הרעות הכלכליות שנגרמות למי שמתמכר, העבירות החברתיות והעבירות הנלוות בדרך כלל לעבירות מעין אלה. ב"כ המאשימה ציין, כי הקמת מעבדות סמים הפכה למכת מדינה. עוד הוסיף, שעל פי הפסיקה הנוהגת, גידול סמים דומה בחומרתו לעבירת הסחר והפצת סמים, ונסיבותיו האישיות של נאשם נדחות מפני האינטרס הציבורי והגיש פסיקה לתמיכה בטענותיו.

32. אשר לפסיקה הנוהגת, טען ב"כ המאשימה שבעבירת גידול סמים ובפרט בכמויות כאלה, העונש הוא מאסר משמעותי בפועל והשתת עונש מאסר בדרך עבודות שירות הוא חריג.

33. אשר לנסיבות ביצוע העבירה, לכל אחד מהנאשמים מיוחס אירוע שונה הקשור במעבדה אחרת, כאשר כל אחד על פי חלקו גידל סמים במטרה להפיק מהם רווח יחד עם אחרים. שני הנאשמים ביצעו את העבודה במעבדות במשך חודשים עובר להגשת כתב האישום. הם תפעלו את המעבדות, רכשו ציוד, שתלו וטיפחו את הצמחים והכל במטרה להכין את הסם למכירה, כאשר המטרה היא הפקת רווח כפי שעלה גם מתסקירי שירות המבחן. המעבדות נתפסו כך שלא נגרם נזק בפועל מהמעשים, אך הנזק הפוטנציאלי ממעשיהם של הנאשמים, לו לא היו נתפסים, בא לידי ביטוי במספר הרב של השתילים ובמשקל הסם. עוד ציין את התכנון והרקע הכלכלי, וכן כי לא מדובר במעורבות רגעית אלא בעבירה מתמשכת למשך מספר חודשים, כאשר המעשים נפסקים רק בשעה שהמעבדות נתפסות, שאם לא כן הנאשמים היו ממשיכים במעשיהם.

34. אשר לנסיבות ביצוע העבירה ביחס לנאשם 3, מדובר בנאשם שהורשע בגידול סם של 200 שתילים במשקל כולל של כ-70 ק"ג וכן הורשע בעבירת החזקת חצרים. אשר לנסיבות ביצוע העבירה ביחס לנאשם 5, מדובר בנאשם שהורשע בגידול סם של 95 שתילים במשקל של 10 ק"ג.

35. ב"כ המאשימה עתר, בדגש על כמות הסם ולנוכח נסיבות הגידול, לקבוע בעינינו של נאשם 3 מתחם עונש הולם הנע בין 20-30 חודשי מאסר בפועל, ובעינינו של נאשם 5 לקבוע מתחם עונש הולם הנע בין 15-30 חודשי מאסר בפועל. ב"כ המאשימה הפנה לפסיקה בתמיכה בטענותיו.

36. אשר לנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה ביחס לנאשם 3 טען ב"כ המאשימה, שמחד גיסא, מתסקיר שירות המבחן עולה, כי נאשם 3 התקשה ליטול אחריות מלאה לביצוע העבירות, ניסה להצדיק את מעשיו ולמזערם. מדובר במי שהתקשה להתייחס לחלקים הלא מתפקדים בהתנהלותו, בנוסף קיימות סתירות ביחס למידע שמסר לשירות המבחן בשתי הזדמנויות שונות והוא שלל נזקקות טיפולית. על כן סבר ב"כ המאשימה, שהיה על שירות המבחן להימנע מהמלצה עונשית בעניינו של הנאשם, שכן אין זה מתפקידו של שירות המבחן להמליץ על העונש בנסיבות אלה, ומכל מקום מדובר בהמלצה בלבד שאינה מחייבת את בית המשפט. מאידך גיסא, מדובר בנאשם בן 62, נטל אחריות למעשיו לפני בית המשפט, נעדר עבר פלילי, הסובל מבעיות רפואיות. עם זאת, ציין ב"כ המאשימה כי הנאשם כבר ריצה עונש של מאסר שכן נזקפו לחובתו 44 הרשעות בתחום התעבורה, כאשר בגין הרשעה אחת בעבירת התנהגות הגורמת נזק הושת עליו עונש מאסר של שלושה חודשים (ת/2), עוד ציין, כי מצבו הרפואי לא מנע ממנו לבצע את העבירות ולכן אין להתחשב בכך. בסופו של דבר עתר ב"כ המאשימה להשית על נאשם 3 עונש ברף התחתון של המתחם, והעונש המתאים בנסיבות העניין, לדידו, הוא שנתיים מאסר, מאסר מותנה וקנס. אשר למצבו הכלכלי, אין לכך השלכה לגבי הקנס, כאשר העבירות מבוצעות על רקע כלכלי והוא צפוי היה לקבל רווח כספי ממעשיו.

37. אשר לנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה ביחס לנאשם 5 טען ב"כ המאשימה, שמחד גיסא, מתסקיר שירות המבחן עולה, כי אין מדובר במי שעבר הליך שיקומי המצדיק חריגה ממתחם העונש הולם וגזירת דינו שלא למאסר ממש, שכן מדובר במי שהשתתף בקבוצה לעצורי בית השימשה לו בעיקר להתאווררות ופחות להליך טיפולי, והוא התקשה לשתף את סביבתו אשר למצוקות מהן הוא סובל. לנאשם הרשעה אחת בעבירות רכוש- התפרצות, גניבה והפרעה לשוטר במילוי תפקידו (ת/3), וכן עבר תעבורתי (ת/4). לכן לדידו של ב"כ

המאשימה, למרות שהנאשם הביע מוטיבציה רבה להשתלב לטיפול באמצעות שירות המבחן, לא מדובר בנאשם אשר עבר הליך טיפולי שיקומי ממשי. לשיטתו היחס בין ההמלצה לתוכנית שיקום לבין חומרת עבירות הסמים שבוצעו על רקע כלכלי, יש בו להצדיק העדפת שיקולי הרתעה אישית ואת האינטרס הציבורי של הרתעת הרבים. מאידך גיסא, מדובר בנאשם שהודה וחסך זמן שיפוטי וכן נטל אחריות על מעשיו לפני שירות המבחן. בהתחשב בכל אלה ובשל עיקרון אחדות הענישה ונוכח העונש שהוטל על נאשם 6 סבר ב"כ המאשימה, כי ניתן למקם את הנאשם בתחתית המתחם ולהשית עליו עונש של 15 חודשי מאסר בנוסף למאסר מותנה וקנס.

38. ב"כ נאשם 3, עו"ד להמן, הפנה לפסיקה לפיה מתחם העונש ההולם, כאשר מדובר בתיקי מעבדות לגידול סמים, מתחיל במאסר שמרוצה בעבודות שירות. מטעמי שיקום, נהגו בתי המשפט אף לחרוג ממתחם העונש ההולם והוטלו אף עונשים של שירות לתועלת הציבור. עוד טען לאחידות בענישה ביחס לגזר הדין בעניינו של נאשם 6, שם נקבע מתחם ענישה המתחיל מעשרה חודשי מאסר, וכן ביקש להתחשב בעונש המוסכם בעניינו של נאשם 4 שנגזרו עליו 18 חודשי מאסר בפועל, כאשר מיוחסת לו עבירה נוספת של סחר בסם, יש לו עבר פלילי ואין לו בעיות רפואיות. על כן, לדידו, מתחם העונש ההולם צריך להתחיל מעונש מאסר שירוצה בעבודות שירות וביקש לאמץ את המלצת שירות המבחן, כך שנאשם 3 ימוקם בתחתית המתחם ויושת עליו עונש מאסר בעבודות שירות. עוד יש לזקוף לזכותו של נאשם 3 כי נטל אחריות למעשיו עוד בחקירתו במשטרה והביע חרטה על מעשיו, הוא הודה בהחזקת המקום מכוח דיני השותפות. הנאשם עבר הליך טיפולי כעולה מתסקירי המעצר, וב"כ המאשימה לא חלק על כך. הנאשם כבן 63, נעדר עבר פלילי, שירת בחיל הים ביחידה קרבית במשך שנים רבות ופיקד על ספינה, ייצא סחורה וסיפק עבודה למשפחות רבות, בשלב מסוים מצבו הכלכלי הדרדר והוא הפך לפושט רגל ונאבק בכך שנים ואשתו התגרשה ממנו, לכך מצטרף מצבו הרפואי המורכב בהתאם למפורט בתסקיר שירות המבחן. בעניין מצבו הרפואי הפנה ב"כ להלכת לופליאנסקי כך שגם אם בית המשפט יסבור כי מתחם העונש ההולם מתחיל ממאסר ממש ניתן לחרוג ממנו בהתאם להלכה זו. עוד ביקש להתחשב בכך שהנאשם שהה במעצר ממש במשך חודש וחצי ולאחר מכן במשך תשעה חודשים במעצר בית מלא.

39. ב"כ נאשם 5, עו"ד וייס הצטרף לדבריו של ב"כ נאשם 3 אשר לקביעת מתחם העונש ההולם והוסיף, שיש לאבחן בין עניינו של נאשם 5 מעניינם של נאשם 1 ושל נאשם 6, כאשר נאשם 1 הוגדר כמנהל על. עוד ציין, כי האבחנה ביניהם מתבקשת בשל העבר הפלילי, לנאשם יש עבר פלילי ישן, כקטין, לפני כעשר שנים והרשעת תעבורה נוספת תקופה קצרה לאחר מכן. בנוסף, נאשם 5 שוחרר בעוד שהנאשמים שנדונו למאסר שהו במעצר. עוד נטען, כי האישום המיוחס לו, הוא האישום הקל ביותר ביחס לנאשמים 3 ו-6 מאחר שמשקל הסם הוא 10 ק"ג בעוד שנאשם 3 החזיק 70 ק"ג ונאשם 6 החזיק 32 ק"ג. בנוסף הדגיש, כי עיקרון האינדיבידואליזם גובר על עיקרון אחדות הענישה ויש לבדוק את נסיבותיו של כל נאשם ונאשם גם כאשר ישנם מספר נאשמים שנדונים באותה פרשייה.

40. אשר לנסיבות הקשורות בביצוע העבירה ביחס לנאשם 5, חלקו היחסי קטן אל מול הדינמיקה וההשפעה של האחר, בנוסף לא נגרם נזק בפועל, כי הסמים נתפסו. סוג הסם הוא במדרג חומרה נמוך, הגידול נעצר בשלב שדובר בחומר גולמי להבדיל ממוצר מוגמר אשר ארוז ומסוכן לציבור. עוד הפנה לנסיבות שהובילו לביצוע העבירה מפורטות בתסקיר שירות המבחן, וכמו כן, ביקש ליתן משקל לאיכות הסם, ליכולת הפקתו ולמדרג הפגיעה בערכים המוגנים, כאשר מידת הפגיעה היא מתחת לבינונית. לכן עתר למתחם עונש הולם הנע בין מאסר מותנה ועד למספר חודשי מאסר.

41. אשר לנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה ביחס לנאשם 5 מסר, שהנאשם 5 הוא אב לשלושה ילדים, צעיר, בזוגיות חדשה וטובה מזה שנתיים וחצי, שיתף פעולה עם הרשויות מהרגע הראשון, קיבל אחריות למעשיו, הודה בהם וחסך זמן שיפוטי משמעותי שכן רשימת עדי התביעה מונה 64 עדים. הנאשם אינו משתמש בסמים ובדיקות השתן יעידו על כך. הנאשם שהה במעצר ממש כחמישה שבועות, לאחר מכן שהה במעצר בית בתנאים מגבילים קשים במשך כחמישה חודשים ובהמשך, שהה במעצר בית לילי בפיקוח. עברו הפלילי אינו מכביד, ומתסקיר שירות המבחן עולה הרקע לביצוע העבירה שנבע מכך שהנאשם נקלע לחובות בשוק האפור והיה נתון לאיומים ואף לאלימות פיזית ולכן הסכים להצעה לגדל סם, על מנת לשלם את חובותיו. הנאשם לוקח אחריות מלאה למעשיו, הביע בוושה ואכזבה עצמית כנה ועמוקה. מיד לאחר מעצרו פנה לאביו על מנת שיייע לו ואביו כיסה את חובותיו לשוק האפור, ולכן הוא הצר על כך שלא פנה לעזרה טרם הסתבכותו. במהלך השנה האחרונה הוא שולב בקבוצה טיפולית, התמיד בה ושיתף פעולה. עוד עולה מהתסקיר, כי לנאשם מוטיבציה גבוהה להמשך טיפול בשירות המבחן, חלוף הזמן ונסיבות חייו אינן פשוטות, ויש להתחשב בהמלצת שירות המבחן שהמליץ על הטלת מאסר שירוצה בעבודות שירות.

42. בסופו של דבר, עתר ב"כ נאשם 5 לאמץ את המלצת שירות המבחן, ולהשית על הנאשם עונש בתחתית המתחם, מאסר לתקופה קצרה שירוצה בעבודות שירות. אשר לקנס טען, שגם הוא צריך להיגזר באופן יחסי ולהיות קטן משמעותית מהקנס שהושת על הנאשמים האחרים בשל מצבו הכלכלי של נאשם 5 וחלקו הלא מרכזי בביצוע העבירה.

43. נאשם 3 בדברו האחרון ציין, כי לא נשמע אף עד מתוך 64 העדים, הוא לקח אחריות מלאה למעשיו, הביע צער וחרטה עליהם, הוא לא הכיר אף אחד מהמעורבים בפרשה מלבד נאשם 4 והוא נעצר כעשרה ימים לאחר כולם בעקבות דבריו של נאשם 4. נאשם 3 מסר, כי הוא ערירי, הוריו נפטרו, אביו ממחלה ואמו מפיגוע טרור, ומצבו הכלכלי קשה.

44. נאשם 5 בדברו האחרון הביע חרטה על מעשיו, ציין שמיד עם מעצרו שיתף פעולה, ביקש הזדמנות נוספת והתחייב שלא לעבור לעולם עוד עבירות.

מתחם העונש ההולם

45. קביעת מתחם העונש ההולם למעשה העבירה נעשית בהתאם לעיקרון ההלימה תוך בחינת הערך החברתי הנפגע, מידת הפגיעה בערך זה, נסיבות ביצוע העבירה ומדיניות הענישה הנוהגת.

46. הערך החברתי המוגן העומד בבסיס עבירות הסמים הוא בראש ובראשונה בריאות הציבור, וכן ההגנה על שלום הציבור ובטחונו מפני הנזקים הישירים והעקיפים הנגרמים כתוצאה מגידול הסמים.

47. בתי המשפט חזרו רבות על הצורך במיגור עבירות אלה וזאת בכל שלבי הפצת הסם, החל בשימוש עצמי וכלה בעבירות הסחר החמורות. העבירה של גידול והפקת סם מגלמת בתוכה חומרה יתרה בשים לב לכך שבביצועה יש משום יצור, יש מאין, שרשרת חדשה של הפצת הסם שבסופה יגיעו לצרכני סמים חדשים. תופעת המעבדות או המשתלות לגידול סמים הפכה בשנים האחרונות לתופעה נפוצה, אשר טמון בחובה פוטנציאל נזק רב, בשל החשש שהסם אשר גדל במקום יתגלגל לשוק הסמים, לגורמים עבריינים ומשם לציבור.

48. העובדה שהמחוקק קבע לצד עבירת גידול סם מסוכן עונש מאסר של עד 20 שנה, מלמדת על כך שמדובר בערך חברתי ממעלה ראשונה. בית משפט העליון חוזר ועומד על החומרה הטמונה בעבירות הקשורות בסמים והנזק הרב אשר הן גורמות לחברה כפי שהדבר בא לביטוי בשורה ארוכה של פסקי דין. כך למשל בע"פ 211/09 אזולאי נ' מדינת ישראל (22.6.2010) נאמר:

"הענישה בעבירות מסוג זה נועדה, קודם לכל, לשרת את מטרת הגמול לעבריין על עיסוק בסם העלול לסכן חיי אדם ולפגוע בבריאות המשתמשים בו; שנית, על העונש להעביר מסר חד-משמעי של הרתעה ביחס לעבריינים פוטנציאליים, ולשמש אות אזהרה אפקטיבי לכל מי שמתכוון לקחת חלק במערכת ההעברות והסחר בסמים, תהא אשר תהא הפונקציה אותה הוא ממלא בשרשרת זו של העברת הסם מיד ליד" (שם, בפסקה 10, וראו גם, ע"פ 9482/09 ביטון נ' מדינת ישראל ([פורסם בנבו], 24.7.2011); ע"פ 5765/10 פלוני נ' מדינת ישראל ([פורסם בנבו], 5.6.2011); ע"פ 3570/09 אבו עמרה נ' מדינת ישראל ([פורסם בנבו], 3.5.2010))" (שם בפסקה 10).

49. אשר לענישה הנוהגת. בתיקי "מעבדות" הענישה הנוהגת היא ככלל לעונשי מאסר שבין מספר חודשי מאסר ועד ל-36 חודשי מאסר, וזאת בהתחשב בכמות הסם שנתפסה, סוג הסם, טיב המעבדה ומשך פעולתה וכן מידת מעורבותו של הנאשם בגידול או עבירות קשורות נוספות בהן הואשם, כפי שיפורט בהמשך.

50. בע"פ 2194/14 אליהו בן שמעון נ' מדינת ישראל (10.09.2014) הורשע המערער בעבירות של גידול סם מסוכן, החזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית, והחזקת כלים המשמשים להכנת סם מסוכן. הוא גידל בדירה ששכר סם מסוכן מסוג קנאביס והחזיק בדירה קנאביס במשקל כולל של 33.5 ק"ג וכן כלים אסורים המשמשים להכנת הסם: משקל אלקטרוני לשקילת מנות סם, מאוורר, מנורות חימום, תרמוסטט, מד חמצון ומד מליחות. בית המשפט המחוזי קבע, כי מתחם העונש ההולם נע בין 18 ל-30 חודשי מאסר בפועל וקנס כספי, וגזר על המערער 23 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט העליון קיבל את הערעור וקיצר את עונש המאסר של המערער בשלושה חודשים, בשל שיקולי שיקום משמעותיים.

51. בע"פ 8988/16 סימון נ' מדינת ישראל, (8.3.17) מדובר על מערער אשר גידל במעבדה 282 שתילים במשקל כולל של 87 ק"ג. כמו כן, המערער סיפק קנאבוס במשקל 5.4 גרם. עוד יוחס למערער שהתחבר למערכת החשמל באופן פיראטי וצרך שלא כדין חשמל בשווי של עשרות אלפי שקלים. בית המשפט המחוזי קבע מתחם עונש הולם הנע בין 24 ל-48 חודשים מאסר בפועל, וגזר על המערער 36 חודשים מאסר בפועל. בית המשפט העליון דחה את הערעור על חומרת העונש.

52. בע"פ 5807/17 דרחי נ' מדינת ישראל (18.6.18), מדובר על מערער שהורשע על פי הודאתו בעבירות של גידול סם מסוכן והחזקת סם שלא לצריכה עצמית. המערער הקים מעבדה לגידול סם מסוג קנאביס במספר חדרים בדירה בחזקתו. המעבדה הכילה ציוד טכני רב. בדירה נמצאו סמים מסוג קנאביס במשקל של 76.85 ק"ג. בית המשפט המחוזי קבע מתחם עונש הולם הנע בין 24 ל-48 חודשי מאסר בפועל והשית על הנאשם עונש של 30 חודשי מאסר בפועל תוך שנתן משקל לנסיבותיו האישיות. הערעור נדחה.

53. בע"פ 6987/13 אנטוני אברמוב נ' מדינת ישראל (21.10.13) המערער הורשע על פי הודאתו בעבירת עמוד 11

גידול סמים לצד עבירות נוספות, בכך שגידול שתילי קנביס במשקל של כ-10 ק"ג. נקבע מתחם עונש הולם הנע בין 6 חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות לבין 24 חודשי מאסר בפועל. הושתו עליו 12 חודשי מאסר, מאסר על תנאי וקנס בסך של 7,500 ₪. בהתייחס למתחם העונש ההולם קבע בית המשפט העליון כי לא נפלה בקביעתו שגגה.

54. ברע"פ 5177/14 **זוארץ נגד מדינת ישראל** (31.12.14) המערער הורשע בגידול 257 שתילי קנבוס במשקל 9.4 ק"ג, בנוסף יוחסו לו עבירות של החזקה ושימוש בסם מסוכן שלא לצריכה עצמית וכן החזקת כלים המשמשים לסם, בית משפט השלום השית עליו, בין היתר, עונש של 8 חודשי מאסר בפועל. בבית משפט המחוזי הקל בעונשו, והעמיד אותו על 6.5 חודשי מאסר ובית המשפט העליון דחה את בקשת רשות הערעור.

55. ברע"פ 6869/17 **פילברג נ' מדינת ישראל** (11.9.17) בית משפט השלום הרשיע את המערער על פי הודאתו, בגידול סמים ובהחזקת כלים להכנת סמים. המערער הקים בביתו מעבדת סמים ובה נתפסו שתילי קנבוס במשקל של 19 קילוגרם. בית המשפט קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 12 ל-36 חודשי מאסר, אך משיקולי שיקום הטיל עליו עונש מאסר לתקופה של 6 חודשים שירוצו בעבודות שירות, קנס בסכום של 10,000 ₪ וענישה נלווית. בית המשפט המחוזי קיבל את ערעור התביעה על קולת העונש, וגזר על הנאשם מאסר לתקופה של 9 חודשים. בית המשפט העליון דחה את בקשתו של הנאשם למן רשות ערעור.

56. ברע"פ 8237/15 **עופר סלור נ' מדינת ישראל** (22.5.16) המערער הורשע בביצוע עבירה של גידול, ייצור והכנת סמים מסוכנים של 26 שתילים מסוג קנבוס במשקל של 8.4 ק"ג. למערער עבר פלילי הכולל 4 הרשעות קודמות בגין ריצה עונשי מאסר ממושכים. בית משפט השלום השית עליו עונש של 7 חודשי מאסר בפועל ובית משפט המחוזי דחה את ערעורו על העונש ובית משפט העליון דחה את בקשתו למתן רשות ערעור.

57. בעפ"ג (מרכז) 34383-10-16 **מדינת ישראל נ' קדר** (12.2.17) הורשע המערער על פי הודאתו, בעבירות של גידול סמים, החזקת כלים להכנת סם והחזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית. הנאשם גידל שתילי קנבוס במשקל של 25 קילוגרם. בית המשפט השלום גזר עליו מאסר בפועל לתקופה של 6 חודשים שירוצו בעבודות שירות, תוך שחרג ממתחם העונש ההולם מטעמי שיקום, מאסר על תנאי וקנס בסכום של 7,000 ₪. בית המשפט המחוזי קבע, כי מתחם העונש ההולם נע בין 10 ל-26 חודשי מאסר וגזר על המערער עונש של מאסר לתקופה של 8 חודשים בשל הליך שיקום אותו עבר.

58. סעיף 40 ג' לחוק קובע, כי בעת קביעת מתחם העונש ההולם על בית המשפט להתחשב בנסיבות הקשורות בביצוע העבירה בהתאם לסעיף 40 ט' לחוק.

59. במסגרת **הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה (סעיף 40ט לחוק)** המשותפות לנאשמים 3 ו-5, יש לתת את הדעת, כי מדובר בעבירה מתוכננת היטב שבוצעה בצוותא, תוך ניצול שטח של דירה לשם הקמת מעבדה לגידול סמים. התכנון שקדם לביצוע העבירות כולל את רכישת הציוד כמפורט בכתב האישום. עוד יש לתת את הדעת לכך שמדובר בעבירה נמשכת המצריכה באופן תדיר ביצוע פעולות לצורך גידול הסם והשבחתו. הנאשמים היו מי שדאגו לטיפול שוטף בצמחים ולתפעול המעבדה וקיבלו את הוראותיהם מנאשם 1 ופעל תחתיו. בנוסף, יש ליתן משקל כי העבירות בוצעו בעבור בצע כסף, כתוצאה ממצוקה אישית אליה נקלעו. מעבדות גידול הסמים של הנאשמים ובה עיצו הסם, התגלו תוך כדי תהליך של גידול הסם וטרם הפצתו. כך

שהנזק העיקרי שהחברה מעוניינת למנוע - המתבטא בצריכת הסם - לא התממש. אולם, בשים לב לכמות הסם שנתפסה ולמספר הרב של העציצים, הנזק שיכול היה להיגרם ממעשי הנאשמים לו הסם היה מופץ, הוא משמעותי מאוד. המדובר בכמות סם ממנה ניתן להפיק עשרות ומאות מנות לצריכה עצמית.

60. בהקשר לעבירות של גידול סם, החומרה נלמדת משילוב מספר השתילים יחד עם משקל הסם. יוער, כי משקל הסם, לא אחת, הוא תוצאה אקראית של המועד שבו התגלה גידול הסם. כך למשל, לעיתים הסמים מתגלים בסמוך לאחר שתילת הזרעים, באופן שהמשקל הכולל של הסם נמוך ביותר ואינו עומד בהלימה אחת עם התכנית העבריינית אשר מלכתחילה נעשתה על מנת להביא לגידול סם במשקל של עשרות ומאות קילוגרמים. המדובר בעבירות קלות לביצוע וכל שנדרש לגידול סם הוא זרעים, מים ואור.

61. עוד יש ליתן משקל לכך, שהסם המדובר אינו נמנה על הסמים הקשים, יחד עם זאת, אין להקל ראש בסכנה הגלומה בשימוש גם בסם מסוג שכזה. יפים לענייננו הדברים שנאמרו בבש"פ 442/96 **מדינת ישראל נ' יריב טולדנו** (לא פורסם) המוזכר בע"פ 170/07 **ליאור מטיס נ' מ"י** (19.11.2007): **"סם מסוכן הוא סם מסוכן גם אם אינו מן הסמים ה"קשים". נזכיר לעצמנו, שמא יישכח הדבר מאיתנו, כי המשיב עסק בסחר בסם מסוכן, דהיינו, בעבור בצע-כסף נכון היה לסכן את בריאותם ואת נפשם של אחרים..."**.

62. לגבי נאשם 3 ביחס לנסיבות הקשורות לביצוע העבירה, הנאשם החזיק בחצרים, מעבדה לגידול לסם מסוג קנאביס, וגידל בה 200 עציצי סם במשקל כולל של 70 ק"ג. ביחס לנאשם 6, הנאשם 3 גידל כמות גדולה יותר של עציצים במשקל גבוה יותר, ולכן בהתחשב בכמות הסם הגדולה שהנאשם גידל, הרי שמידת הפגיעה בערכים המוגנים היא גבוהה יותר. בנוסף הנאשם החזיק בחצרים בהם הופעלה המעבדה.

63. לאור כל זאת ובשים לב לפסיקה הנוהגת שהובאה לעיל וכן פסיקה נוספת (ר' למשל רע"פ 8563/18 **אנטון שרפוב נ' מדינת ישראל** (12.12.2018); ת"פ (שלום קריות) 49472-07-18 **מדינת ישראל נ' ארטיוס שטנפר** (01.07.2019) וההפניות לשורה ארוכה של גזרי דין המאוזכרים שם; ת"פ (מחוזי מרכז) 46662-04-15 **מדינת ישראל נ' ערן סגל** (03.02.2016) וההפניות לשורה ארוכה של גזרי דין המאוזכרים שם). בשים לב לטיבו המצומצם של האירוע בו היה מעורב נאשם 3, וחלקו שהוא פחות מחלקו של נאשם 1 באירוע שהוגדר "כמנהל על", וחלקו ביחס לנאשם 6 כאמור באירוע, ולמתחם העונש ההולם שנקבע בעניינו של נאשם 6, אני סבורה, כי מתחם הענישה ההולם בעניינו של נאשם 3 נע בין עונש של 14 ל- 34 חודשי מאסר בפועל שלצדו ענישה נלווית.

64. במקרה דנן, לא קיימים שיקולים אשר מצדיקים חריגה מהמתחם, לחומרה או לקולה. **השיקול השיקומי** אינו מצדיק חריגה מהמתחם לקולה. אין כל אינדיקציה לכך שהנאשם השתקם או שקיים סיכוי של ממש שישתקם, ואף תסקיר שירות המבחן שהוגש לא הצביע על כך.

65. לגבי נאשם 5 ביחס לנסיבות הקשורות לביצוע העבירה, הנאשם גידל במעבדה לגידול לסם מסוג קנאביס, 95 עציצי סם במשקל כולל של כ- 10 ק"ג. ביחס לנאשמים 3 ו-6, הנאשם 5 גידל כמות קטנה יותר באופן משמעותי של סם מסוג קנאביס, מנגד מספר העציצים אותם גידל הוא גדול יותר מזה של נאשם 6 ובהתחשב בכך, הרי שמידת הפגיעה בערך המוגן היא ברף נמוך יותר בייחס לנאשמים האחרים.

66. לאור כל זאת ובשים לב לענישה הנוהגת, כאמור, ובשים לב לטיבו המצומצם של האירוע בו היה מעורב הנאשם, וחלקו שהוא פחות מחלקו של נאשם 1 באירוע שהוגדר "כמנהל על", וחלקו הנמוך ביחס לשאר הנאשמים המעורבים בפרשיה זו, ולמתחם העונש ההולם שנקבע בעניינו של נאשם 6, אני סבורה, כי מתחם הענישה ההולם בעניינו של נאשם 5 נע בין עונש של 6 חודשי מאסר שיכול שירוצו בעבודות שירות ועד ל- 18 חודשי מאסר בפועל שלצדו ענישה נלווית.

67. במקרה דנן, לא מצאתי שיש הצדקה לחרוג ממתחם העונש ההולם, לחומרה או לקולה, שכן השיקול השיקומי במקרה זה אינו מצדיק חריגה, מאחר שהליך השיקומי בראשיתו, והמלצת שירות המבחן לשלב את הנאשם בהליך שיקומי בגדרי גזר הדין, צופה פני עתיד.

העונש המתאים

68. אשר לנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה ביחס לנאשם 3, שקלתי, בין היתר, את גילו של הנאשם שהוא כבן 64; את נסיבות חייו הקשות, כמתואר בתסקיר שירות המבחן- בת זוגו ניתקה עמו קשר בשל מעצרו, הוריו אינם בין החיים, עבר הליך פשיטת רגל בשל מצב כלכלי קשה; את תרומתו לחברה בעת שירותו הצבאי בחיל הים כמפקד ספינה במשך כשמונה שנים; הנאשם נעדר עבר פלילי; את עברו התעבורתי כאשר צבר לחובתו 44 הרשות בתחום התעבורה כאשר בגין אחת מההרשעות הוא נדון לשלושה חודשי מאסר (ת/1), כך שאין מדובר במאסרו הראשון; הנאשם שהה במעצר ממש במשך חודש וחצי ולאחר מכן במעצר בית מלא במשך תשעה חודשים; הנאשם הודה במעשיו לפניי וחסך זמן שיפוטי יקר; הנאשם שיתף פעולה עם הרשויות עוד בשלב החקירה; הנאשם הביע חרטה לפניי על מעשיו וכן סיפר על שאיפתו לנהל אורח חיים נורמטיבי. לצד זאת, מתסקיר שירות המבחן עולה, כי מדובר בנאשם שהתקשה להתייחס לחלקים הלא מתפקדים בהתנהלותו. בנוסף, קיימות סתירות ביחס למידע שהוא מסר לשירות המבחן בשתי הזדמנויות שונות והוא שלל נזקקות טיפולית. עוד שקלתי את העובדה כי הנאשם התקשה לקבל אחריות מלאה על מעשיו ומזער מהם, ושירות המבחן לא בא בהמלצה טיפולית בעניינו והומלץ על הטלת עונש מאסר שירוצה בעבודות שירות.

69. אשר לניסיונו של נאשם 3 להקיש מעניין לופליאנסקי לעניינו, אומר כי לא בכל מקרה בו בריאותו של אדם שהורשע בדיון לקויה, ימנע הדבר להשית על הנאשם עונש של מאסר בפועל, אלא יש לבחון כל מקרה על פי נסיבותיו (רע"פ 2844/16 מאיר ביאלה נ' מדינת ישראל (13.4.2016)).

70. ההכרעה בעניין לופליאנסקי נעשתה על רקע הנסיבות המיוחדות לאותו מקרה, כאשר מצבו הרפואי של המערער שם לא היה שנוי במחלוקת, וכאשר בית המשפט התרשם שכליאתו של המערער תביא לקיצור תוחלת חייו. בעוד שבעניינו לא שוכנעתי, כי קיים חשש אקוטי וממשי לחייו ולשלמות גופו של נאשם 3 באופן ששליחתו למאסר תיפגע בתוחלת חייו וחזקה על שלטונות שב"ס שידאגו ליתן לו טיפול רפואי מסור.

71. לטעמי, לנוכח המעשים שהורשע בהם, על אף מחלתו, אין בה כדי להצדיק חריגה לקולה ממתחם העונש ההולם, בהתאם להוראות תיקון 113 לחוק. עם זאת, מצבו הבריאותי של הנאשם והקושי שצפוי לו בעת שהות במאסר, בהשוואה לאסירים המצויים בקו הבריאות, יילקחו בחשבון בעת גזירת הדין כך שהעונש ייגזר ברף התחתון ביותר של המתחם, אך אין לטעמי מקום להקל עוד בעונשו, כמבוקש על ידו, ולחרוג ממתחם העונש ההולם בשל מצבו הרפואי.

72. אשר להמלצת שירות המבחן להטיל על הנאשם עונש מאסר בעבודות שירות, לא מצאתי לקבלה, בהעדר המלצה שיקומית טיפולית בעניינו ונוכח מתחם העונש ההולם שנקבע, שאינו בהלימה לעונש המומלץ. כידוע, עמדת שירות המבחן בנוגע לעונש שיש להטיל על נאשם, היא בבחינת המלצה שאינה מחייבת את בית המשפט (ראה למשל, ע"פ 4295/15 ג'אבר אלצאנע נ' מדינת ישראל (2.5.16) רע"פ 4144/15 אבו אלטיף נ' מדינת ישראל (16.6.15)). יודגש בהקשר זה, ששירות המבחן רשאי להמליץ כל המלצה שנראית בעיניו, אך המלצתו היא אחד מהשיקולים שעל בית המשפט לשקול עת יגזור דינו של נאשם, שכן עליו לשקול שיקולים שהם רחבים יותר משיקולי שירות המבחן.

73. אשר לנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה ביחס לנאשם 5, שקלתי, בין היתר, את גילו של הנאשם שהוא בן 29 שנים; אב לשלושה ילדים; את נסיבות חייו הלא פשוטים, כמתואר בתסקיר שירות המבחן- הנאשם גדל במשפחה מורכבת ונחשף לדפוסי תקשורת אלימים; הנאשם שירת בצה"ל שירות צבאי מלא; שיתף פעולה עם הרשויות עוד בשלב החקירה; הנאשם מבין את חומרת מעשיו ואת השלכותיהם; לקח אחריות מלאה על מעשיו וחש בושה ואכזבה על מעורבותו עם גורמים עבריינים בשוק האפור ובחירה בדרך התמודדות לא חוקית עם המצוקה הכלכלית ובתחושת האשם שחוזה באותה העת ומצר על כך שלא פנה לעזרה קודם ביצוע העבירה; הנאשם השתתף בקבוצת עצורי בית במשך כחצי שנה במסגרת שירות המבחן ומגלה מוטיבציה לעריכת שינוי בדפוסי ומביע מוטיבציה להשתלב בהליך הטיפולי; הנאשם הודה במעשיו לפניי וחסך זמן שיפוטי יקר, עוד שקלתי את החרטה שהביע הנאשם לפניי ואת שאיפתו לנהל אורח חיים נורמטיבי; הנאשם שהה במעצר ממשך כחמישה שבועות ולאחר מכן במעצר בית בתנאים מגבילים קשים במשך חמישה חודשים ובהמשך במעצר בית לילי בפיקוח; לנאשם עבר פלילי- הרשעה קודמת בעבירות התפרצות, גניבה והפרעה לשוטר במילוי תפקידו (ת/3), ולנאשם עבר תעבורתי (ת/4). עם זאת, המדובר בעבר פלילי ישן יחסית שאינו מכביד יתר על המידה. שירות המבחן בא בהמלצה טיפולית בעניינו והומלץ על עונש מאסר בעבודות שירות.

74. עוד שקלתי את הצורך בהרתעת הנאשמים וכן את הצורך בהרתעת הרבים, ולעניין זה יפים דבריו של בית המשפט העליון בדבר הצורך במלחמה בתופעה ובמיגורה, תוך הטלת עונשים מרתיעים, שנאמרו מפי כב' השופט ס' ג'וראן בע"פ 9482/09 שמעון ביטון נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 24.07.2011) בפסקה 24:

"אכן, נגע הסמים הפוגע קשות בחברתנו מחייב מלחמת חורמה והעונשים שיגזרו על ידי בתי המשפט בשל עבירות סמים צריכים להשתלב במאבק הכולל להדברת הנגע. על כן, יש ליתן משקל ממשי לשיקול ההרתעתי אל מול השיקולים האישיים, אשר משקלם יהיה נמוך יותר במקרים כגון אלה".

75. אשר לשיקולי אחדות בענישה יפים הדברים שנאמרו מפי בית המשפט העליון, כפי שיפורט להן:

"אין חולק כי במסגרת עקרון אחדות הענישה על בית המשפט להתחשב בעונשים שהוטלו על אחרים, הגם שהפסיקה הדגישה כי עקרון זה אינו חזות הכל ויכול שיסוג מפני עקרונות וערכים אחרים" (ע"פ 993/16 פלוני נ' מדינת ישראל [22.12.16]).

עוד נקבע כי "עקרון אחדות הענישה בפלילים מחייב כי במצבים דומים מבחינת אופי העבירות ונסיבותיהם האישיות של הנאשמים, ראוי להחיל במידת האפשר שיקולי ענישה דומים" (ראו: ע"פ 5814/14 עספור נ' מדינת ישראל (14.06.2015), בפיסקה 7).

עם זאת, נפסק כי אין מדובר בכלל 'מתמטי', וכי אין דין אחד לכל העבריינים המורשעים באותו סוג של עבירות (ראו: ע"פ 5080/15 עבד נ' מדינת ישראל, פסקה 15 (10.03.2016) (ע"פ 4154/16 דהוד נ' מדינת ישראל [19.1.17], פסקה 13).

לפיכך, בנוסף לשיקולי הענישה שמניתי לעיל, יש לשקול גם את העונשים שהוטלו על המעורבים אחרים בפרשה זו, כפי שיפורט להלן:

76. נאשם 1, מוטי מנשרוב הורשע בשלוש עבירות של גידול סם מסוכן, עבירה אחת של ניסיון סחר בסם ועבירה אחת של החזקת חצרים. חלקו של הנאשם בביצוע העבירות הוא מרכזי והוא נחשב כמנהל על של המעבדות לגידול הסם מסוג קנבוס כך שיתר הנאשמים שתפעלו את המעבדות קיבלו את ההוראות ממנו. כמן כן לנאשם זה עבר פלילי משמעותי, בהתאם לחלקו מצאתי לכבד את הסדר הטיעון "הסגור" בעניינו והשתתי עליו עונש של 42 חודשי מאסר, הפעלתי מאסר מותנה שהיה תלוי ועומד נגדו כך שהנאשם ירצה סך הכל 48 חודשי מאסר, ובנוסף הוטל עליו מאסר מותנה וקנס כספי בסך 20,000 ₪.

77. נאשם 2 מרדכי בוחבוט, הורשע בעבירת תיווך בניסיון לסחר בסם וסיוע לגידול סם מסוכן, כך שאין מדובר במעורב מרכזי, ומנגד לנאשם 4 עבר פלילי משמעותי, ובהתאם לחלקו מצאתי לכבד את הסדר הטיעון "הסגור" בו הוסכם כי עונשו יהא זהה לעונש שהוטל על נאשם 6, והושת עליו עונש של 18 חודשי מאסר בפועל מאסר מותנה וקנס כספי בסך 5,000 ₪.

78. נאשם 4 ניקיטה ליברמן, הורשע בעבירה של גידול סם מסוכן, ועבירת ניסיון סחר בסם, ובעבירת החזקת חצרים, אין מדובר בנאשם מרכזי אולם חומרת מעשיו חמורה בהשוואה לנאשמים שלפניו ולו עבר פלילי. יודגש שמדובר בעבר לא משמעותי, בעבירות שבוצעו לפני למעלה משלוש שנים שאינן בתחום סמים. גם בעניינו מצאתי לכבד את הסדר הטיעון "הסגור" בגדרו הוסכם שעונשו יהא זהה לעונש שהוטל על נאשם 6. סופו של דבר הושת עליו עונש של 18 חודשי מאסר בפועל וקנס כספי בסכום של 5,000 ₪.

79. הנאשם 6 אסף יוסף, הורשע בעבירת גידול סם מסוכן, לנאשם הרשעות קודמות ואף עבר פלילי רלוונטי בעבירות הסמים, ולכן הושת עליו עונש של 18 חודשי מאסר בפועל וקנס בסך 5,000 ₪.

80. בהתחשב בחלקם הנמוך יותר של הנאשמים 3 ו-5 בביצוע, ובהיעדר עבר פלילי רלוונטי מצאתי, כי יש להקל בעונשם של הנאשמים שלפני מהעונש שהוטל על נאשם 1 ונאשם 4. מנגד מעשיו של נאשם 3 חמורים יותר ממעשיהם של נאשמים 5 ו-6 אולם עברו הפלילי נקי והוא סובל מבעיות רפואיות לא פשוטות. אשר לנאשם 5 מעשיו הן במדרג החומרה הנמוך ביותר באופן משמעותי, הוא צעיר עם אופק שיקומי, ועברו הפלילי אינו מכביד, שכן מדובר בעבירות אותן ביצע כנער לפני למעלה מעשור.

81. אשר לגובה הקנס, התחשבתי במצבם הכלכלי הלא פשוט של הנאשמים, ועל כן הטלתי קנס בשיעור נמוך מאוד ביחס לקנס שהוטל על נאשם 1.

82. אשר על כן, ולאחר ששקלתי את הנסיבות לחומרה ולקולה ובהתחשב בעונשים שהוטלו על הנאשמים האחרים בפרשה זו, מצאתי להטיל על הנאשמים 3 ו-5 עונש ברף התחתון של המתחם כדלקמן:

נאשם 3

א. 14 חודשי מאסר, בניכוי ימי מעצרו.

ב. 9 חודשי מאסר. הנאשם לא ירצה עונש זה אלא אם יעבור בתוך שנתיים מיום שחרורו מהמאסר על כל עבירת סמים מסוג פשע.

ג. קנס כספי בסך 5,000 ₪ או 30 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם בעשרה תשלומים שווים ורצופים החל מיום 1.7.20 ובכל ה-1 לחודש שלאחריו. לא ישולם תשלום במועדו או במלואו תעמוד יתרת הקנס לפירעון מידי.

נאשם 5

א. 7 חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות בעיריית ומתנ"ס בית שאן, החל מיום 22.1.20. במועד זה על הנאשם להתייבב במפקדת מחוז צפון בטבריה בשעה 8:00. הנאשם מוזהר כי אם לא ימלא אחר תנאי השירות הוא עלול לרצות עונש זה במאסר ממש.

ב. 9 חודשי מאסר. הנאשם לא ירצה עונש זה אלא אם יעבור בתוך שנתיים מיום שחרורו מהמאסר על כל עבירת סמים מסוג פשע.

ג. קנס כספי בסך 5,000 ₪ או 30 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם בעשרה תשלומים שווים ורצופים החל מיום 1.7.20 ובכל ה-1 לחודש שלאחריו. לא ישולם תשלום במועדו או במלואו תעמוד יתרת הקנס לפירעון מידי.

ד. צו מבחן למשך שנה מהיום. הנאשם מוזהר, כי אם לא ימלא אחר צו המבחן עונשו ייגזר מחדש.

זכות ערעור לבית המשפט העליון בתוך 45 יום מהיום.

המזכירות תשלח את גזר הדין לשירות המבחן ולממונה על עבודות השירות.

ניתן היום, י"ז טבת תש"פ, 14 ינואר 2020, במעמד ב"כ הצדדים והנאשמים.